

Baner sikkert ikke blive byggede færdige før efter 15 Mars Forløb, ville vi i Løbet af 15 Aar optage en Gæld af ca. 30 Mill. Kr., det er 2 Mill. om Aaret, det svarer akkurat til det Uddrag, vi betale. Altsaa, hele Gældens Stiftelse svarer til de aarlige Uddrag, vi have. Saa stiller det sig saaledes for mig, at jeg ikke kan være saadanue Betænkneligheder mod Laaneparagraffen, at jeg ikke skulde kunne stemme for den. Men, som sagt, jeg havde hellere set, at man havde stillet Forslaget saaledes, at man havde laant Halvdelen og betalt Halvdelen kontant. Det vilde jeg saa have stemt for.

Wagner: Det foreliggende Forslag er jo støttet af saa overordentlig store gensidig engagerede, jeg kunde fristes til at sige gensidig garanterede Interesser, at ethvert Forsøg paa at rokke endog saa blot et lille Led af den stærke Ring selvfølgelig vilde være at betragte som ganske frugtesløst og noget, jeg for mit Vedkommende i alt Fald ikke kunde falde paa at indlade mig paa. Afstemningen er jo paa Forhaand given, og naar her finder en Forhandling Sted, er det kun paa det, at Forretningsordenens Ord skulle ske Fyldest. Naar jeg alligevel vil tillade mig at sige et Par Ord om et enkelt af de foreliggende Projekter, er det fordi jeg i denne Sag befinder mig i nogle Overensstemmelse med Landstinget, og derfor ikke finder det aldeles haabløst at berøre Sagen lidt nærmere. Under Nr. 6 er der af Udvalget foreslaaet to ny Baner, af hvilke den ene i øvrigt er en meget gammel Betænt fra afbøde Folketingsmand Taubers Tid, nemlig den, der udgaar omtrent vinkelret paa Midten af den projekterede Værslø-Slagelse-Bane og saa løber parallelt med de to Statsbaner over til Tølløse. Den anden Bane er den, som igen gaar vinkelret paa Midten af ovennævnte Bane ned til Sorø. Jeg har ladet mig sige af Folk, som ere meget nøie inde i Jærnbanejager, at man kan betragte en Egn i en Bredde af 1½ Mil paa begge Sider af en Bane som fuldstændig forsvarlig betjent i Henseende til Jærnbaner. For saa vidt man gaar ud fra dette, saar man i den paagældende Egn et Areal, som danner en Firkant, der i Øst og Vest er ca. 1½ Mil og i Syd og Nord godt ½ Mil, indtil godt en Fjerdingvej, aftagende fra Vest til Øst, større er ikke det Stykke, som ligger over 1½ Mil fra Jærnbane. Det er ganske klart, at en saadan Bane maa i temmelig høj Grad komme til at virke som en Kobbane lige over for de tre bestaaende Statsbaner, hvis Opland den berører. Det skal jeg dog ikke dvæle

nærmere ved, det forekommer mig ikke, at der deri ligger noget særligt stærkt Argument for at nægte en saadan Banes Anlæg. Vi have for nylig vedtaget, saa vidt jeg erindrer, enstemmigt, forskellige lokale Baner, der udgik fra København, om hvilke det samme til en vis Grad kunde siges, ganske vist ikke om Amagerbanen, men om de to Baner paa Sjælland, der kunne forventes at berøve Statsbanen en Del Trafik, men ikke desmindre have baade Folketing og Landsting været villige til at vedtage dem — at Staten tillader Bygningen af en saadan Bane og samtidig bevilger et overordentlig betydeligt Tilskud til den, det forekommer mig derimod unægteligt at være noget mere ejendommeligt, jeg skal bruge et stærkere Udtryk, det forekommer mig at være aldeles ubegribeligt. Det drejer sig her om en næsten 5 Mil lang Bane, der kun paa en Strækning af ca. 5 Fjerdingvej vil gennemløbe en Egn, som ikke i Forvejen kan siges at være fuldt forsvarlig betjent med Jærnbaner. At bevilge en saadan Jærnbane denne store Understøttelse, forekommer mig at være en ret luksuriøs Foranstaltning fra Lovgivningsmagtens Side. Det maa heller ikke lades ude af Betragtning, at dette Lovforslag endog fra et lokalt Synspunkt ikke i alle Henseender er ønskeligt. Naar denne Bane glæder saa saa, skulde man i det mindste antage, at der ikke var nogen, hvem den berøvede, men det er meget langt fra at være Tilfældet, idet den tværtimod ved at gennemstøbe Sorøs Opland berører Sorøs Interesser paa det allerføleligste. Man har saa villet raade Bod paa denne Ulempe ved at lægge en Bane, som fører fra Sorø op til den ny Bane, men det Projekt er af en saa mislig Bestaafenhed, at der ikke kan være Tale om, at nogen vil kunne overtage Driften af den, det vil sige nogen privat, hvorimod Staten selvfølgelig udmærket godt kan gøre det. Saa saar man en Slags Statsbaner af anden Orden. Vi pleje at antage, at Statsbaner ere de Baner, der særlig have almen Interesse, men her se vi, at Staten skal træde til ved en Kollision af private Interesser og løse Banfælgighederne ved at betale. Udvalget har for at motivere, om jeg saa maa sige, den ejendommelige Foranstaltning taget sin Tilflugt til at henvise til en Analogi fra Skelstør-Banen og har sagt, at det er ikke stort andet, end hvad der i sin Tid blev gjort for Skelstør. For det første have Analogier i og for sig, naar der er Tale om Jærnbanejager, ikke saa overordentlig meget paa sig. Vor Jærnbanepolitik har, det anerkende alle, været saa samlende og foranderlig, at der næppe kan findes, jeg vil